

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Flores Directorii Inqvisitorvm

Bariola, Luigi

Mediolani, 1625

De Variis Propositionvm Gradibvs.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11434

DE VARIIS
PROPOSITIONVM
GRADIBVS.

Vide Alex. Pefant. 2. 2. q. 101. art. 1. disp. 1.

Propositionum in fide peccantium gradus varios enumeravit Pegna Comment. 28. Secunda Partis, quos tamen, breuitati addictus, nec explicauit, nec exemplis illustrauit, fontes nihilominus ex quibus hauriri possent explicationes insinuauit. Hinc factum, vt quæ ipse ommissit, ex Arnaldi Albertini q. 6. de agnoscendis assertionibus catholicis, & ex Simanca in Enchyridio violatae religionis tit. 24. mutuati fuerimus.

*Quid est propositio
haeretica?* Ea est, quæ contrariatur, vel articulis fidei; vel scripturis diuinis rectè intellectis; vel traditionibus, ac definitionibus Ecclesiae; vel Concilijs generalibus, legitime congregatis, & confirmatis; vel definitionibus Sedis Apostolicæ; vel communi sententiæ Doctorum Ecclesiae, in his, quæ ad fidem pertinent. Diccas breuius, ea est, quæ contrariatur veritati catholicae.

*Quid est propositio
haeresim sapiens?* Ea est, quæ prima verborum significatione sensum habet haereticum; quamuis piè intellecta possit ha-

habere catholicum sensum. Vel ea est, quæ asserit dogma peruersum, ex quo cum notorio vero, quod negari haud potest, sequitur hæresis propriè dicta. Ut si dicatur: omnis homo existens Romæ est in peccato mortali. Hæc, inquam, sapit hæresim, quia ex ea, cum aliquo vero assumpto, videlicet, quod infans nouiter baptizatus est Romæ; sequitur, quod idem infans sit in peccato mortali; quod est hæreticum.

Quid est propositio impertinens?

Ea est ex qua, nec directè, nec in consequentia euidenti, nec probabili, nec certa, sequitur quod repugnet veritatibus catholicis: vt exempli gratia: Quod Ioseph sponfus Virginis Mariæ, fuerit, vel non fuerit mortuus, tempore passionis Christi. Quia siue superstes, siue defunctus fuerit, nihil ad fidem pertinet, præcipuè cum inter catholicos vigeat super hoc discordia.

Quid est propositio temeraria?

Ea est, quando asseritur aliquid tanquam certum, quod nulla ratione, seu auctoritate efficaciter probari potest: vt quod mundus finietur intra centum annos. Hæc enim licet possit esse vera, id tamen asserens tanquam certum, temerarius dicitur. Vel ea est, qua temerè contra modestiam Ecclesiasticam aliquid asseritur.

Quid est propositio

Ea est, qua id asseritur, quod est fal-

De varijs Propositionum gradibus. 205

erronea, seu falsa? falsum. Vel quum asseritur aliquid contra veritatem ab Ecclesia nondum planè definitam, vel non omnibus manifestam, vel ab eo ignoratam, qui protulit. Dicas clarius: Illam esse, quæ continet errorem contra veritatem aliquam obscuram, nondum ab Ecclesia definitam.

Differunt propositio hæretica, & erronea? Vtique: hæretica enim est, cuius falsitas sit notoria, catholicæ veritati repugnans: erronea verò est, qua disceditur à via recta, & potest esse in quibuscunque scientijs.

Quid est propositio iniuriosa? Ea est, quæ detrahit statui alicuius fidelis, vel alicui notabili personæ, seu sancto. Inde dicitur: Iniuriam facit martyri, qui orat pro martyre. Vel, si dicatur. Lex Moyfis suis umbris, & victimis, fecit hypocritas. Hæc enim assertio contumeliosa est legi Mosaycæ, & ipsi Deo, qui umbram, victimas, & ceremonias legis ad bonum inducentes instituit.

Quid est propositio scandalosa, vel male sonans, vel piarum aurium offensiva? Ea est, quæ ruinæ occasionem præbet auditoribus, idest cadendi facilitatem in hæresi: vt asserendo simpliciter, Patrem esse maiorem filio: & Deum in Incarnatione creaturam factum: quæ sunt exponendæ potius, quam extendendæ: quæ licet cum modificatione veræ sint, per se tamen, & absolute prolata, fauere videntur propositionibus hæreticalibus. Vel
ea

ea est, quæ licet nullum errorem fidei contrarium manifestè contineat, habet tamen nescio quid absonum, & hæresi affine, quod pijs auribus malè sonat. Piæ autem aures dicuntur, quæ penetrant intus auditæ propositionis sensum, & quæ de rebus fidei catholicæ, & optimis moribus benè sentiunt.

*Quid est propositio schysmatica, vel se-
ditiosa?*

Ea est, quæ in Ecclesia, vel populo Dei diuisionem, seditionem, & schysma induceret: vt asserendo, quod malo Prælato, seu Regi non est obediendum.

*Quid est propositio
impia?*

Ea est, qua asseritur pro animabus in Purgatorio existentibus non esse orandum. Vel Indulgentias à Papa illis concessas non prodesse. Hæc enim hæretica quoque est. Vel Impia propositio dicitur, quum est contra præcepta Dei. Nihil autem prohibet eandem propositionem varias simul habere qualitates: siquidem eiusmodi non sunt, vt se inuicem expellant, & concurrere nequeant.

*Quid est propositio
impia?*

Est irrogatio iniuriæ Deo facta: quod ei non conuenit tribuendo, quod est contra misericordiam, vt cum ab eodem, quod ei conuenit relegatur; quod est contra iustitiam. Vel cum creaturæ tribuitur, quod est proprium Dei; idque est contra maiestatem. Dicas pressius. Ea est quæ

quæ Deo, vel Sanctis iniuriam irrogat.

*Quid est blasphemia
hereticalis?*

Ea est, quæ pugnat cum articulis fidei; vel negat Christum, dictis, vel factis. Can. Aestimant, & Can. Non solum 11. q. 3. Farinac. q. 20. num. 29. & 30.

*Hæreticū est dicere,
quod sensus litera-
lis Sacrae Scripturae
sit aliquādo falsus?*

Vtique: nam ille verè, & propriè est sensus literalis, quem Spiritus Sanctus specialiter intendebat, quæ ex circumstantijs literæ trahi potest, & debet; vti Scriptores sacri fecerunt, & docuerunt: Alioquin soliditas omnis probationis à scriptura periret.

*Mendacia officiosa
admittuntur in Sa-
cra Scriptura?*

Nequaquam: nihil enim auctoritatis in ea remaneret.

